

Europees Economisch en Sociaal Comité

Brussel, 30 september 2003

ZITTING

24 EN 25 SEPTEMBER 2003

SAMENVATTING VAN DE GOEDGEKEURDE ADVIEZEN

**De volledige tekst van de EESC-adviezen staat in de elf voertalen van de EU
op de internetsite van het Comité:**

<http://www.esc.eu.int> (rubriek "documenten")

1. Intergouvernementele conferentie

• *Advies t.a.v. de intergouvernementele conferentie 2003*

– **Rapporteur:** MALOSSE (Werkgevers - FR)

– **Ref.:** initiatiefadvies – CESE 1171/2003

– **Kernpunten:**

Dit advies is de bijdrage van het Comité aan de werkzaamheden van de intergouvernementele conferentie over het door de Europese Conventie opgestelde ontwerp-verdrag tot vaststelling van een grondwet voor Europa.

Het Comité verzoekt de IGC niet te tornen aan het bereikte evenwicht en de met algemene instemming geformuleerde hoofdbeginselen van het ontwerp-verdrag, dat op 18 juli 2003 aan het voorzitterschap van de Unie werd voorgelegd.

Met het oog op de debatten die zich op Europees en nationaal niveau zullen ontspannen, beveelt het EESC de vertegenwoordigers van de intergouvernementele conferentie aan, het ontwerp zoveel mogelijk aan te vullen, te preciseren en te verduidelijken teneinde het vertrouwen en de betrokkenheid van de burgers en de organisaties van de civiele samenleving te vergroten, door:

- de uitvoeringsvoorschriften voor het economisch en sociaal beleid van de Unie aan te scherpen en de *governance* van de eurozone te verbeteren;
- de democratische legitimiteit van het economische, sociale en monetaire beleid op te voeren door het Europees Parlement en het EESC een belangrijkere stem in het kapittel te geven;
- de prioriteiten van het beleid inzake economische, sociale en territoriale cohesie bij te stellen en het desbetreffende instrumentarium te vereenvoudigen;
- het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid democratischer, samenhangender en efficiënter te maken;
- het toepassingsgebied en de uitvoeringsvoorschriften van het beginsel van participerende democratie beter te definiëren, teneinde de civiele dialoog en de rol die het Europees Economisch en Sociaal Comité daarin vervult, concrete invulling te geven;
- ervoor te zorgen dat het EESC voortaan ook geraadpleegd moet worden over het gemeenschappelijk asiel- en immigratiebeleid, de toepassing van het non-discriminatiebeginsel en cultuur;

- de rol van de georganiseerde civiele samenleving bij de toepassing van het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel te erkennen en het EESC het recht te geven om bij het Hof van Justitie beroep in te stellen.

– **Contactpersoon:** *de heer Fève*
(Tel.: 00 32 2 546 96 16 – e-mail: patrick.feve@esc.eu.int)

2. **Regionaal en structuurbeleid; beleid inzake economische en sociale samenhang**

- ***Partnerschap voor de uitvoering van de Structuurfondsen***

– **Rapporteur:** BARROS VALE (Werkgevers - PT)

– **Ref.:** verkennend advies – CESE 1166/2003

– **Kernpunten**

Er zijn grote voordelen verbonden aan de invoering van een minimale participatiedrempel voor de sociaal-economische partners door middel van een EU-verordening, waarbij de lidstaten zelf kunnen besluiten of zij de participatie via hun eigen wetgeving willen intensiveren.

De rol van de sociaal-economische partners, de inhoud van de voorstellen en de participatieprocedures verschillen noodgedwongen in de voorbereidings-, financierings-, toezicht- en evaluatiefase van het Structuurbeleid. Daarom moet duidelijk gesteld worden wat men verwacht van de partners, welke maatregelen zij dienen te nemen om de programma's zo succesrijk mogelijk te maken, op welke niveaus het partnerschap actief is en in welke politieke en technische organen zij een rol moeten spelen.

Het EESC onderstreept dat het partnerschap van doorslaggevend belang is in de volgende twee fasen van het Structuurbeleid:

de "politieke" fase van de programmering van de fondsen, wanneer algemene besluiten vallen, op EU- óf op nationaal niveau;

de toezicht- en evaluatiefase.

Artikel 8 van Verordening 1260/99 moet een gedetailleerdere formulering krijgen, zodat er sprake is van een duidelijk kader voor elke actieve partij in elke fase van een programma, van het ontwerp tot de evaluatie, en er voor de sociaal-economische partners een daadwerkelijke rol kan zijn weggelegd.

Om verwarring en interferenties te voorkomen, moet het operationeel beheer van de Structuurfondsmaatregelen een bevoegdheid van de beheersautoriteiten blijven.

Ten slotte is het zeer wenselijk dat de sociaal-economische partners meer en zwaardere verantwoordelijkheden krijgen, met technische en financiële capaciteiten, bij het beheer van maatregelen die uit de Structuurfondsen worden gefinancierd. Er zou daarom een aanzienlijk minimumbedrag moeten worden vastgesteld - bijvoorbeeld 15% van de totale middelen voor de communautaire bestekken - dat de lidstaten via de helaas nog maar weinig gebruikte globale subsidies zouden dienen te besteden.

- **Contactpersoon:** *de heer Pietrasanta*
(Tel. : 00 32 2 546 93 13 – e-mail : *roberto.pietrasanta@esc.eu.int*)
- ***Economische en sociale samenhang: concurrentievermogen van de regio's, governance en samenwerking***

- **Rapporteur:** MALOSSE (Werkgevers - FR)
- **Ref.:** verkennend advies – CESE 1178/2003
- **Kernpunten:**

In dit verkennend advies, waarop het Italiaanse voorzitterschap van de Unie heeft aangedrongen, benadrukt het EESC dat het ontbreken van samenhang binnen de EU onmiskenbaar een teken van zwakte vormt op een ogenblik dat de Unie alles in het werk moet stellen om opnieuw te komen tot sterke groei. Het EESC doet in dit advies een aantal aanbevelingen om onderwerpen als concurrentievermogen, governance en samenwerking een grotere plaats te geven in het toekomstige cohesiebeleid.

Op basis van opgedane ervaringen pleit het EESC ervoor het beleid ter ondersteuning van het concurrentievermogen van de regio's in de minst ontwikkelde landen/gebieden (doelstelling 1 van het cohesiebeleid) goed te doteren en toe te spitsen op onderwijs/opleiding, infrastructuur en duurzame ontwikkeling, bevordering van de ondernemingszin en het MKB en de lokale organisatiecapaciteit van het maatschappelijk middenveld.

De EU moet de maatregelen ten gunste van regio's die wegens de uitbreiding om statistische redenen niet meer onder doelstelling 1 vallen, voortzetten en toespitsen op de bevordering van de ondernemingszin en het creëren van werkgelegenheid.

De EU en de lidstaten moeten solidair blijven met gebieden met ernstige structurele handicaps (zoals ultraperifere, ingesloten, zeer dun bevolkte, eiland- en berggebieden) die, om ontvolking te vermijden, behoefte hebben aan specifieke steun voor de verlening van diensten van algemeen belang

Het regionaal cohesiebeleid van de EU zou volgens het EESC na een ingrijpende hervorming in essentie tot doel moeten hebben het concurrentievermogen van EU-regio's die hun potentieel niet ten volle benutten, te bevorderen; het mag er niet op gericht zijn ontwikkelingsverschillen via staatssteun weg te werken. De EU moet het als haar taak beschouwen om op basis van geslaagde ervaringen en samenwerking tussen de regio's maatregelen met een toegevoegde waarde te treffen en er zo voor te zorgen dat de minst ontwikkelde regio's in de grote beleidsterreinen van de EU worden geïntegreerd.

Het cohesiebeleid lijkt te roepen om beter bestuur en kan alleen een meerwaarde opleveren, indien aan die oproep gehoor wordt gegeven. Een efficiënt cohesiebeleid moet voor alle begunstigde-actoren begrijpelijk zijn en door hen worden gesteund, en moet met name alle factoren in aanmerking nemen die bevorderlijk kunnen zijn voor de ontwikkeling op economisch, sociaal, cultureel, menselijk en milieugebied: terreinen die, naar steeds duidelijker blijkt, onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

In dit licht lijkt het het EESC beter om de taken tussen EU, lidstaten en regio's te verdelen, om overlappingsen en excessieve vertragingen te vermijden. De Unie zou op basis van de doelstellingen van Lissabon de prioriteiten moeten vaststellen, terwijl de regio's de tenuitvoerlegging ervan voor hun rekening moeten nemen en de lidstaten moeten controleren of alles naar behoren verlopen is.

Op basis van de prioriteiten van de EU en in partnerschap met de lokale overheden moeten de sociaal-economische organisaties rechtstreeks bij het opstellen van de prioriteiten worden betrokken. Bovendien dienen zij via de lokale of regionale stuurcomités een rol te krijgen in de opvolgings- en beoordelingsfase. Een echt partnerschap met alle sociaal-economische actoren in alle fasen van de programmering is in dit verband van essentieel belang. Elke poging om de rol van het partnerschap in cohesie-initiatieven te beperken doet afbreuk aan de draagwijdte en het belang van de maatregelen.

Gezien de gevolgen van de uitbreiding en de globalisering moet in het cohesiebeleid, aan de hand van gemeenschappelijke doelstellingen én respect voor de Europese diversiteit worden gestreefd naar een meer polycentrische ontwikkeling van het EU-grondgebied. Grensoverschrijdende, transnationale en interregionale samenwerking in de Unie wordt, ondanks de tenuitvoerleggingsproblemen, als een essentieel integratiebevorderend instrument beschouwd voor regio's die lange tijd langs elkaar hebben geleefd. Met het oog op de aanstaande uitbreiding dient volgens het EESC het INTERREG-programma te worden verlengd en uitgebreid en toegerust met nieuwe prioriteiten, soepeler bestuursmethoden en radicaal eenvoudiger procedures.

– **Contactpersoon:** *de heer Pietrasanta*
(Tel.: 00 32 2 546 93 13 - e-mail: roberto.pietrasanta@esc.eu.int)

- ***Het EU-beleid en de economische en sociale samenhang***

- **Rapporteur:** DASSIS (Werknemers - EL)

- **Ref.:** Verkennend advies – CESE 1179/2003

- **Kernpunten**

Het EESC zal op een later ogenblik nader ingaan op de vraag welke onderdelen van het EU-beleid de samenhang bevorderen en hoe voor een zo groot mogelijke sociaal-economische samenhang in de EU kan worden gezorgd. In onderhavig advies heeft het Comité een analyse gemaakt van het begrip samenhang en de gezamenlijke aanpak van de economische en de sociale samenhang, waar in het Verdrag op wordt gewezen. Op basis van een eerste algemene evaluatie van de gevolgen van communautaire beleidsmaatregelen voor de sociaal-economische samenhang is het EESC tot de volgende conclusies gekomen:

om resultaten te behalen op het vlak van de economische en sociale samenhang moet een horizontaal Europees regionaal beleid worden gevoerd, zodat bij communautaire beleidsmaatregelen op andere vlakken steeds de gevolgen voor de regio's en hun ontwikkeling voor ogen worden gehouden;

de rol van de andere communautaire beleidsmaatregelen mag niet worden onderschat, maar toch is duidelijk dat het vervoersbeleid en de mededingingsregels inzake staatssteun voor regionale ontwikkeling aan een herziening toe zijn;

aangezien een communautair belastingbeleid nog niet bestaat, moet in de nationale maatregelen terzake veel meer rekening worden gehouden met de regionale dimensie teneinde de samenhang te versterken, waarbij de mededingingsregels uiteraard wel in acht dienen te worden genomen.

Het Comité stelt voor een procedure in te stellen waarmee de impact van de beleidsmaatregelen van art. 159 op de economische en sociale samenhang kan worden nagegaan, en met name op het BBP per hoofd per regio, de werkloosheid per regio en de armoede per regio. Dit op basis van een specifieke studie waarvan het doel moet zijn een pakket indicatoren samen te stellen om de efficiëntie van de andere beleidsmaatregelen ex ante en ex post te evalueren.

Ten slotte zou volgens het EESC om de drie jaar een herziening en een evaluatie van de gevolgen van het Stabiliteitspact moeten plaatsvinden, zowel voor de EU in haar geheel als voor de Europese regio's.

- **Contactpersoon:** *de heer Pietrasanta*
(Tel.: 00 32 2 546 93 13 - e-mail: roberto.pietrasanta@esc.eu.int)

3. Ordening van de landbouwmarkt

- ***Horizontale fusies***

- **Rapporteur:** HERNÁNDEZ BATALLER (Diverse werkzaamheden –ES)
- **Ref.:** PB C 331/18 – 31/12/2002 – CESE 1170/2003
- **Kernpunten**

Om bedrijven in individuele gevallen te kunnen adviseren, zou de Commissie meer aandacht moeten besteden aan typische praktijksituaties en ook aan zaken als empirisch bewijs en de benodigde hoeveelheid bewijs.

Het Comité pleit ervoor, andere aspecten die van ondergeschikt belang zijn voor bedrijfsconcentraties, zoals werkgelegenheid en ondernemingsbeleid, in toekomstige Europese wetsvoorstellen wél mee te laten spelen.

De toelichting die in de ontwerpmededeling wordt gegeven bij begrippen van Verordening (EEG) nr. 4064/89 van de Raad, is volgens het Comité nog voor enige verbetering vatbaar, vooral ten aanzien van "efficiëntieverbeteringen".

Ook is het Comité van mening dat de Commissie nog eens zou moeten nagaan of het niet wenselijk is een aantal van de begrippen, criteria en parameters en sommige van de hier omschreven regels om te zetten in wettelijke voorschriften zoals vastgelegd in het voorstel voor een verordening betreffende de controle op concentraties (COM(2002) 711 def. van 12-12-2002), ten einde de rechtszekerheid van de beoordeling van concentraties te vergroten.

- **Contactpersoon:** *de heer Martinez*
(Tel.: 00 32 2 546 95 01 – e-mail :nemesio.martinez @esc.eu.int)

- ***Controle op concentraties***

- **Rapporteur:** SÁNCHEZ (Werknemers - ES)
- **Ref.:** COM(2002) 711 def. – 2002/0296 CNS – CESE 1169/2003
- **Contactpersoon:** *de heer Martinez*
(Tel.: 00 32 2 546 95 01 – e-mail: nemesio.martinez@esc.eu.int)

4. **Industriële reconversie**

- ***Industriële reconversie: balans en vooruitzichten***

- **Rapporteur:** VAN IERSEL (Werkgevers - NL)

- **Co-rapporteur:** VAREA NIETO

- **Ref.:** initiatiefadvies – CESE 1180/2003

- **Kernpunten**

Het doel van dit advies is de nadruk te leggen op de rol van de CCMI, die een rechtstreekse dialoog met alle door de gevolgen van industriële reconversie getroffen belanghebbenden moet bevorderen, waarbij lering wordt getrokken uit de ervaringen in de kolen- en staalindustrie en andere sectoren. Uit de ervaringen van het EESC en het vroegere Raadgevend Comité van de EGKS blijkt dat permanent sectoraal overleg op Europees niveau tussen vertegenwoordigers van werknemers, producenten en andere maatschappelijke organisaties (van consumenten, winkeliers enz.) bijdraagt aan de totstandkoming van een waardevolle basis voor een vernieuwd industriebeleid.

Het concept 'structuurveranderingen' (of 'reconversie') in de Europese industriesector is dikwijls benaderd vanuit het oogpunt van herstructurering. Het houdt echter veel meer in. Het omvat enerzijds de continu in bedrijven aan de gang zijnde veranderingsprocessen; anderzijds zijn bedrijven nauw verweven met de politieke en sociale context waarin ze veranderen. Vandaag de dag is het belangrijk het proactieve aspect van industriële structuurveranderingen nader te bestuderen om beter te kunnen inspelen op de schadelijke economische, sociale, organisatorische en milieugevolgen van die veranderingen en deze beter te kunnen beheersen.

Het EESC dringt nogmaals aan op efficiënte beleidsmaatregelen, zodat voor industriële reconversie nog meer, op sociale samenhang en concurrentievermogen gebaseerde voorwaarden worden geschapen. Hierbij moet worden gedacht aan:

- de ontwikkeling van het menselijk kapitaal,
- meer en betere banen op een arbeidsmarkt waar niemand buiten de boot valt,
- specifieke maatregelen i.v.m. de vergrijzing van de actieve beroepsbevolking en om vrouwen te stimuleren zich op de arbeidsmarkt te begeven.

Dit vereist levenslang leren op alle niveaus en betere opleiding en scholing. Op al deze terreinen is het bovendien zeer wenselijk dat goede praktijkvoorbeelden worden onderzocht.

Voor het EESC is het essentieel dat innovatie en onderzoek Europa, zowel wat betreft concurrentievermogen als welzijn, een leidende rol bezorgen.

Het is wenselijk dat er een doelmatige effectbeoordeling van de Europese wetgeving komt. In dit verband steunt het EESC het voorstel voor de oprichting van een onafhankelijke

adviesgroep voor effectbeoordelingen van Europese regels vanuit de invalshoek van het bedrijfsleven, teneinde de kwaliteit van de communautaire wet- en regelgeving te verbeteren. Volgens het EESC zou meer aandacht moeten worden besteed aan de consequenties die een aantal bepalingen en regels kunnen hebben voor het MKB.

Volgens het EESC is sociaal overleg in bedrijven en, in sommige gevallen, met lokale organisaties en overheidsinstanties een onmisbaar instrument om op evenwichtige en productieve wijze concurrentievermogen, een goed sociaal klimaat, werkgelegenheid en milieubescherming tot ontwikkeling te brengen.

Het EESC is voorstander van een horizontaal industriebeleid waarin ook ruimte is voor een direct met industriële structuurveranderingen verband houdende sectorale aanpak.

Een sectorale benadering moet hand in hand gaan met het gebruik van raadplegingsprocedures, deelname van alle betrokkenen en sociaal overleg in het kader van industriële herstructureringsoperaties, m.n. in de kandidaat-lidstaten. In de ogen van het EESC zou met de oprichting van sectorale waarnemingscentra gemakkelijker op industriële structuurveranderingen kunnen worden geanticipeerd, zouden deze eenvoudiger kunnen worden doorgevoerd, zouden sneller reële alternatieven kunnen worden gevonden en zouden de negatieve gevolgen van herstructureringsoperaties tot een minimum kunnen worden beperkt.

Het EESC vindt het van groot belang te vermijden dat translocatie van bedrijven plaatsvindt op basis van de toenemende verschillen in wetgeving tussen lidstaten, bijvoorbeeld op fiscaal vlak en milieugebied. In regio's die ingrijpende gevolgen ondervinden van translocaties kunnen voor een bepaalde periode specifieke begeleidende maatregelen noodzakelijk zijn.

In het eerste geval zijn in de betrokken gebieden specifieke maatregelen van tijdelijke aard mogelijk. Het EESC beveelt aan om rekening te houden met de positieve ervaringen die zijn opgedaan met sectorale programma's als Rechar, Resider en Retext bij de modernisering van "mono-industriële regio's" in de toekomstige en de huidige lidstaten, en om in deze landen nieuwe vormen van sociale dialoog te bevorderen.

De toekomstige werkzaamheden van de CCMI, als orgaan binnen het EESC, zullen zich concentreren op die sectoren en/of regio's waar ingrijpende industriële herstructureringsoperaties plaatsvinden en betrekking hebben op het volgende:

- analyse van de huidige stand van zaken en van de oorzaken van de industriële herstructurering vanuit economisch, sociaal, territoriaal en milieuoogpunt, en inschatting van het effect van deze industriële hervormingen op de bedrijfssectoren, op de bedrijven zelf, op de werknemers, op bepaalde zones of gebieden en op het milieu;
- zoeken naar een gemeenschappelijke aanpak om de veranderingen in het bedrijfsleven slagvaardig tegemoet te treden en nagaan op welke wijze de EU en de lidstaten de concurrentiepositie en het welzijn van ondernemingen kunnen verbeteren door versterking van de sociale dialoog en de samenwerking tussen alle betrokkenen;

- analyse van gemeenschappelijke aspecten die duurzame ontwikkeling bevorderen en het versterken van de sociale en territoriale samenhang met het oogmerk de strategie van Lissabon een impuls te geven, en bevorderen van randvoorwaarden en van omstandigheden waarin industriële hervormingen kunnen worden doorgevoerd die zowel de concurrentiepositie van de ondernemingen kunnen verbeteren als de economische, sociale en territoriale samenhang kunnen versterken;
 - verbeteren van de coördinatie en de coherentie van de communautaire maatregelen die verband houden met de grootscheepse industriële hervormingen in het kader van de uitbreiding: onderzoek, economie, mededinging, sociaal en regionaal beleid, milieu, vervoer, enz.
- **Contactpersoon:** *de heer Cólera Rodríguez*
(Tel.: 00 32 2 546 96 29 – e-mail: josemiguel.colerarodriguez@esc.eu.int)

5. DEFENSIEBELEID

- **Europese defensie**
- **Rapporteur:** WILKINSON (Werkgevers - UK)
- **Ref.:** COM(2003) 113 def. – CESE 1160/2003
- **Kernpunten**

Het EESC is ermee ingenomen dat een begin wordt gemaakt met een betere coördinatie van het EU-beleid voor defensiematerieel, als kernonderdeel van een levensvatbaar Europees veiligheids- en defensiebeleid (EVDB), waarbij de inspanningen worden gefocust op het creëren van het defensievermogen dat nodig is om de doelstellingen van het EVDB te verwezenlijken, in het kader van het gemeenschappelijk buitenlands- en veiligheidsbeleid (GBVB). Gezamenlijke EU-procedures zouden kunnen bijdragen tot een verbetering van de efficiency en lagere kosten voor de deelnemende lidstaten.

Het erkent dat het in dit verband van essentieel belang is dat de politieke wil bestaat, met name om meer middelen te investeren.

Het is zowel in het politiek als economisch belang van de EU om over een defensie-industrie te beschikken die de concurrentie op de wereldmarkt aankan, en het Comité wijst erop dat de herstructurering reeds gaande is, grotendeels onder druk van de markt.

De verzameling en monitoring van relevante gegevens over de industrie wordt het beste door de lidstaten zelf gedaan. Deze gegevens zouden ook betrekking moeten hebben op de aantallen werknemers en hun vaardigheden.

Het EESC twijfelt aan de toegevoegde waarde van de voorgestelde rechtstreekse rol van de EU bij de aankoop van defensiematerieel.

Een coherente EU-inspanning voor hoogwaardig onderzoek op het gebied van veiligheid is van vitaal belang voor verdere vooruitgang, en de vaststelling van de "strategische technologieën van de EU" die nodig zijn om de "vermogenskloof" te dichten is in dit verband een belangrijk element.

Het Comité komt in een later stadium graag gedetailleerd terug op het EU-bureau voor defensievermogen, wanneer diens rol en andere details zijn vastgesteld.

De verantwoordelijkheid voor de continuïteit van het aanbod moet bij de lidstaten blijven berusten, hoewel het bureau hierbij een nuttige rol kan spelen.

- **Contactpersoon:** *de heer Martinez*
(Tel.: 00 32 2 546 95 01 – e-mail: *nemesio.martinez@esc.eu.int*)

6. Onderzoeksbeleid

- ***Innovatie***

- **Rapporteur:** SOARES (Werknemers – PT)
- **Ref.:** COM(2003) 112 def. – CESE 1175/2003
- **Kernpunten**

Het EESC is het met de Commissie eens dat voor innovaties een systematische aanpak nodig is die diverse vormen kan aannemen, waarbij de door middel van onderwijs en opleiding opgedane kennis en kunde van de werknemers echter steeds van doorslaggevend belang zijn. Het zal de innovatieactiviteiten in de EU zeker ten goede komen als het bedrijfsleven blijk geeft van een grotere sociale verantwoordelijkheid, vooral wat de arbeidsomstandigheden betreft.

Bij de uitwerking en uitvoering van Europees beleid – vooral beleid waarvan het bedrijfsleven de motor vormt, zoals bij innovaties het geval is – moeten de hoofdrolspelers, namelijk de werkgevers en de werknemers, nauwer worden betrokken.

- **Contactpersoon:** *de heer Martinez*
(Tel.: 00 32 2 546 95 01 – e-mail: *nemesio.martinez@esc.eu.int*)

7. Ondernemingsbeleid

- ***Ondernemerschap (Groenboek)***

- **Rapporteur:** BUTTERS (Werkgevers – UK)
- **Ref.:** COM(2003) 27 def. – CESE 1173/2003

– **Kernpunten**

Het Comité is ingenomen met het Groenboek van de Commissie en de vaart die daarmee gezet wordt achter de discussie over het Europees ondernemingsbeleid onder ambtenaren, politici en stakeholders. Wil men dat dit proces blijvend vruchten afwerpt, dan is het essentieel dat een ambitieus, maar tegelijkertijd zorgvuldig gericht actieplan (AP) op efficiënte wijze ten uitvoer wordt gelegd.

Het is duidelijk dat verbetering van de verhouding tussen risico's en beloning voor ondernemers cruciaal is voor een uitbreiding van de ondernemingsactiviteit; dit moet de rode draad zijn die door het gehele AP loopt.

Het Comité onderstreept dat het overheidsbeleid nauwkeurig dient te worden afgestemd teneinde eerst de meest urgente kwesties aan te pakken om uiteindelijk alle doelstellingen te kunnen verwezenlijken. In het Groenboek wordt een groot aantal beleidsterreinen behandeld, maar in het AP dienen specifieke onderwerpen als prioritair te worden aangemerkt.

Het Comité wijst op de volgende sleutelgebieden die in het AP voorrang zouden moeten krijgen:

- verbetering van de toegang van het MKB tot overheidsopdrachten;
- herziening van de fiscale regelingen voor het MKB in Europa, evaluatie van de belastingtarieven, de wijze van belastingheffing en -inning;
- meer begrip voor het proces van bedrijfssluitingen en het maatschappelijk stigma dat betrokken ondernemers krijgen opgeplakt;
- maatregelen om de ondernemersgeest te bevorderen en meer mensen van alle leeftijden en uit alle geledingen van de maatschappij met ondernemerszin aan te moedigen, hun potentieel te realiseren;
- ontwikkeling van meer systematische benchmarking van gegevens inzake het MKB teneinde vergelijkingen te vergemakkelijken en beter beleid te kunnen uitwerken.

– **Contactpersoon:** *de heer Andersen*
(Tel.: 00 32 2 546 92 58 – e-mail: jakob.andersen@esc.eu.int)

8. Vervoer en TEN

- **TEN-projecten 2004**

– **Rapporteur:** LEVAUX (Werkgevers - FR)

– **Ref.:** Verkennend advies – CESE 1174/2003

– **Kernpunten**

In het verkennend advies roept het Comité de Commissie op om bij de uitwerking van nieuwe Griffie CESE 165/2003 en/es/fr/it/JVK/lr/cb

.../...

richtsnoeren voor de trans-Europese netwerken (TEN-T) de nodige aandacht te schenken aan de volgende prioriteiten en voorstellen:

- absolute voorrang dient te worden gegeven aan trans-Europese verkeersaders of corridors, waarop knelpunten of ontbrekende schakels aangepakt moeten worden;
 - van de hoogte van de subsidies moet een sterkere impuls uitgaan, met name bij grensoverschrijdende projecten;
 - het Comité pleit er voor dat een vervoersinfrastructuurfonds wordt gecreëerd dat wordt gefinancierd uit een heffing van één cent per liter op de weg getankte brandstof;
 - oprichting van een "Europees agentschap voor de coördinatie van de vervoersinfrastructuur";
 - opleggen van sancties of boetes als de betrokken lidstaten de termijnen voor TEN-T-projecten niet naleven.
- **Contactpersoon:** *de heer Del Fiore*
(Tel.: 00 32 2 546 97 94 - e-mail: raffaele.delfiore@esc.eu.int)

• ***Pan-Europese regelgeving voor de binnenvaart***

- **Rapporteur:** SIMONS (Werkgevers - NL)
- **Ref.:** Initiatiefadvies – CESE 1172/2003
- **Kernpunten**

Om geïntegreerde rechtsregimes en uniform recht ten aanzien van de binnenvaart te realiseren, beveelt het Comité het volgende aan:

- harmonisatie van de bestaande verdragen, conventies, en de bilaterale verdragen die van toepassing zijn op de nationale en internationale waterwegen;
 - ratificatie en implementatie van de reeds gesloten internationale verdragen; de huidige en toekomstige lidstaten dienen alle maatregelen te treffen die rechtsversplintering op diverse terreinen van de binnenvaart voorkomen;
 - met inachtneming van de coördinerende rol van de Donaucommissie voor de binnenvaart tussen oost en west: werken aan een nieuw Donauverdrag, dat de lijn volgt van de CCR-EU-regelingen zou dienstig zijn voor de harmonisatie;
 - het creëren van een gemeenschappelijke basis voor de bemanningswetgeving in de EU is noodzakelijk om een *level playing field* voor de binnenvaart tot stand te kunnen brengen.
- **Contactpersoon:** *de heer Del Fiore*
(Tel.: 00 32 2 546 97 94 – e-mail: raffaele.delfiore@esc.eu.int)

9. Arbeidsrecht

- **Europese ondernemingsraden**

- **Rapporteur:** PIETTE (Werknemers - BE)
- **Ref.:** Verkennend advies – CESE 1164/2003
- **Kernpunten**

De overeenkomsten inzake en de ervaringen met Europese ondernemingsraden zijn in diverse rapporten en studies onderzocht. Hieruit kan worden afgeleid hoe een onderhandelingsproces tot instelling van een EOR of een procedure tot voorlichting en raadpleging van werknemers op eenvoudige, democratische en doeltreffende wijze kan worden vormgegeven. Ook is veel ervaring opgedaan met de concrete uitoefening van het recht van werknemers op informatie en raadpleging, die de essentie van de richtlijn vormt.

Gezien zijn samenstelling heeft het EESC vanuit een bijzondere invalshoek zijn licht kunnen doen schijnen op het dynamische proces van de sociale dialoog die momenteel in de ondernemingen en concerns plaatsvindt. De Europese ondernemingsraad staat nog in de kinderschoenen, maar ontwikkelt zich voortdurend, getuige het relatief grote aantal overeenkomsten waarover ieder jaar opnieuw wordt onderhandeld.

De dynamiek en activiteiten van de EOR en de voorlichting en raadpleging die erin plaatsvinden, kunnen voor alle betrokkenen, met inbegrip van de burgers, zeker nuttig zijn. De reacties op de mondialisering van het bedrijfsleven en op de herstructureringen van ondernemingen hebben gevolgen voor de leef- en werkomstandigheden, maar ook voor het sociale klimaat buiten de bedrijfsploorten.

Op basis van de bevindingen – die het onderschrijft – van het onderzoek naar de concrete toepassing van de richtlijn, heeft het EESC in kaart kunnen brengen hoe de Europese ondernemingsraden tot het sociaal overleg en de ontwikkeling in Europa bijdragen. Over sommige fundamentele zaken bestaan echter nog verschillen van mening. Hierbij gaat het met name om de volgende kwesties:

- het beginsel dat de voorlichting en raadpleging van werknemers "tijdig" genoeg moeten plaatsvinden om "van nut" te kunnen zijn;
- de werkingssfeer van Richtlijn 94/45/EG, bv. wat betreft joint ventures, de mogelijkheid om de koopvaardijvloot uit te sluiten van het toepassingsgebied van de richtlijn, en het begrip "onderneming", daar "ondernemen" op velerlei manieren kan plaatsvinden. De diversiteit aan ondernemingen zal op Europees niveau alleen nog maar toenemen als de richtlijn ook van toepassing blijkt op als ondernemingen opererende verenigingen, coöperaties en onderlinge maatschappijen met steeds belangrijker en steeds meer grensoverschrijdende economische activiteiten. Overheidsbedrijven worden nu reeds

expliciet vermeld in de wetgeving waarmee de richtlijn in Zweeds en Spaans recht is omgezet;

- de vertegenwoordiging en de evenredigheid van de vertegenwoordiging in de Europese ondernemingsraden; deze kwestie komt in de transnationale regels niet aan de orde;
- de impact van de Europese ondernemingsraden op het sociaal overleg in de onderneming op nationaal niveau;
- de mogelijkheid voor leden van Europese ondernemingsraden om de werkplekken van de door hen vertegenwoordigde werknemers te bezoeken en er te communiceren met de vertegenwoordigers en de werknemers op deze locaties;
- de verhouding tussen de Europese ondernemingsraad en de mededingingsautoriteiten.

Ook over de reikwijdte van de constatering en overwegingen inzake de toepassing van Richtlijn 94/45/EG en de werking van de Europese ondernemingsraden zijn de meningen in het Comité verdeeld. Een aantal leden vindt dat het Comité zich in dit verkennende advies moet beperken tot het verstrekken van informatie en niet moet proberen om eventuele toekomstige discussies tussen de sociale partners over de herziening van de richtlijn te beïnvloeden, daar de Commissie volgens haar werkprogramma voornemens is om de sociale partners hierover al in het najaar van 2003 te raadplegen. Andere leden vinden dat de bevindingen van het Comité m.b.t. de toepassing van de richtlijn en de werking van de Europese ondernemingsraden als uitgangspunt zouden moeten kunnen dienen voor een onderzoek naar aspecten van de richtlijn die wellicht aan herziening toe zijn.

- **Contactpersoon:** mevrouw Barbesta
(Tel.: 00 32 2 546 95 10 – e-mail: stefania.barbesta@esc.eu.int)

10. Jongeren

- **Steunprogramma voor jongeren-NGO's**
 - **Rapporteur:** VAN TURNHOUT (Diverse werkzaamheden - IRL)
 - **Co-rapporteurs:** SOARES (Werknemer - PT)
PEZZINI (Werkgevers - IT)
 - **Ref.:** COM(2003) 272 def. – 2003/0113 (COD) – CESE 1165/2003
 - **Kernpunten**

Het Europees Economisch en Sociaal Comité is ingenomen met deze maatregel, waarmee de continuïteit van essentiële steun aan organisaties die op Europees niveau actief zijn op het terrein van jeugdzaken, wordt gewaarborgd.

Het EESC staat echter kritisch tegenover het voorstel om de financiering vanaf het derde jaar met 2,5% per jaar te verminderen.

Het EESC juicht het toe dat de financiering van het Europees Jeugdforum dankzij deze maatregel een stabiel karakter krijgt, zodat dit forum kan blijven groeien en krachtiger zal worden.

Het EESC is bezorgd over de trend van de afgelopen jaren, namelijk een geleidelijke vermindering (degressiviteit) van de subsidies aan sommige jongerenorganisaties. Het doet een beroep op het Europees Parlement, de Raad en de Europese Commissie om ervoor te ijveren dat meer geld op deze begrotingslijn wordt gezet. Erkend moet worden dat de groei en ontwikkeling van internationale jongerenorganisaties van essentieel belang zijn voor de ontwikkeling en toekomst van Europa.

Het EESC stelt vast dat het Commissievoorstel betrekking heeft op de periode 2004-2006. Het dringt er bij de Commissie op aan, zo snel mogelijk een brede raadpleging op te starten over de wijze waarop de financiering na 2006 gestalte zal krijgen.

Het EESC dringt aan op de onmiddellijke uitvoering van de uitstekende aanbevelingen in het evaluatieverslag over de steun aan internationale, niet-gouvernementele jongerenorganisaties, dat is opgesteld door de Commissie.

Het EESC wijst erop dat dit een van de vele Commissievoorstellen is voor communautaire actieprogramma's en steunmaatregelen, op een brede waaier van actieterreinen. Het dringt er met klem op aan dat de Commissie een samenhangende aanpak volgt op deze gebieden, vooral met betrekking tot de criteria om voor financiële steun in aanmerking te komen.

- **Contactpersoon:** mevrouw Barbستا
(Tel.: 00 32 2 546 95 10 – e-mail: stefania.barbesta@esc.eu.int)

11. **Euromediterraan beleid**

- ***Naar een grotere rol voor het maatschappelijk middenveld bij de Euro-mediterrane samenwerking***
- **Rapporteur:** DIMITRIADIS (Werkgevers - EL)
- **Ref.:** - informatief rapport – CESE 217/2003 fin
- **Kernpunten**

Sinds 1995 vindt ieder jaar een Euro-mediterrane top van Sociaal-Economische Raden en daarmee

vergelijkbare instellingen plaats. Deze conferenties hebben tot doel de deelnemers een beter inzicht te geven in de diverse aspecten van het Euro-mediterrane partnerschap en in de sociaal-economische situatie in de landen die bij dit samenwerkingsproject betrokken zijn.

Tijdens de laatste top in Athene is besloten dat de volgende in 2003 op Malta zal worden gehouden.

De voorbereiding van de top op Malta is in handen van het Comité, de Sociaal-Economische Raad van Griekenland (OKE) en de Maltese Raad voor Sociaal-Economische Ontwikkeling (MCESD). Als vast lid van de "voorbereidingsgroep" stelt het Comité elk jaar een rapport over één van de twee gekozen thema's op.

Dit jaar gaat het EESC-rapport over het volgende thema: "***Naar een grotere rol voor het maatschappelijk middenveld bij de Euro-mediterrane samenwerking***"; dit rapport is opgesteld door het Comité in samenwerking met de Sociaal-Economische Raden van Tunesië en Portugal en de Nationale Raad voor de Jeugd en de Toekomst van Marokko.

"Nieuwe kennis, nieuwe banen – De impact van nieuwe technologie"; dit rapport is opgesteld door de Franse Sociaal-Economische Raad in samenwerking met de Algerijnse Nationale Sociaal-Economische Raad, de Italiaanse Nationale Raad voor Economie en Werkgelegenheid (CNEL) en de Sociaal-Economische Raden van Griekenland, Spanje en Tunesië.

Het Comité gaat in zijn eigen rapport na op welke manier het maatschappelijk middenveld zowel op nationaal als op regionaal niveau bij de Euro-mediterrane samenwerking wordt betrokken (voorlichting, raadpleging, uitvoering). In het licht daarvan formuleert het een aantal aanbevelingen.

Het EESC meent dat het begrip democratie in de mediterrane partnerlanden niet strikt kan noch mag worden beoordeeld aan de hand van westerse criteria. Anderzijds mogen de democratische beginselen die wereldwijd gelden, niet uit het oog worden verloren; deze principes zijn immers het resultaat van felle sociale strijd en zijn verankerd in internationale instellingen en verdragen.

Helaas worden momenteel maatschappelijke organisaties in MPL door hun regeringen alsook door de EU te weinig betrokken bij en geïnformeerd over het partnerschap.

Het EESC is voorts het volgende van mening:

- groeperingen uit het maatschappelijk middenveld moeten eenvoudiger kunnen profiteren van de programma's;
- verbetering van de informatieverstrekking is van cruciaal belang;
- er dient een Euro-mediterraan netwerk van SER's op internet te komen dat ook nationale organisaties uit het maatschappelijk middenveld omvat;
- in plaats van nieuwe organen in het leven te roepen, dienen meer doelgerichte inspanningen te worden geleverd voor de totstandbrenging van een kader voor samenwerking en stelselmatige dialoog tussen de vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld en de regeringen in de MPL;
- voorzitter Prodi had gelijk toe hij stelde dat de dreiging van terrorisme geen aanleiding mag zijn voor het kortwieken van politieke en sociale rechten;

- de samenwerking in het maatschappelijk middenveld dient zich op de oprichting van gemeenschappelijke netwerken tussen de diverse gemeenschappen te richten;
- het aantal kleinschalige activiteiten moet worden uitgebreid;
- het maatschappelijk middenveld kan fungeren als hefboom ter bevordering van de dialoog tussen de EMP's;
- er dient bijzondere aandacht uit te gaan naar het vraagstuk migratie;
- de bijdrage van het Internationale Monetaire Fonds en de Wereldbank aan de sociale en economische ontwikkeling van het Middellandse-Zeegebied kan zeer zinvol zijn.

Het EESC onderschrijft het standpunt dat de samenwerking op regionaal en subregionaal niveau moet worden verbeterd. In dit verband meent het EESC dat het EMP een belangrijk aandeel kan hebben in de regionale integratie van de MPL en dat de EU het gebrek aan vertrouwen tussen deze landen kan compenseren. De EU kan en moet met behulp van het proces van Barcelona instaan voor de betrekkingen tussen regionale partners en het integratieproces beschermen tegen partners die deze betrekkingen eventueel verwaarlozen.

- **Contactpersoon:** *de heer Wells*
(Tel.: 00 32 2 546 82 83 – e-mail: michael.wells@esc.eu.int)

12. Informatietechnologie

• **Wijziging/MEDIA-Opleiding 2001-2005**

- **Rapporteur:** BRAGHIN (Werkgevers - IT)
- **Ref.:** COM(2003) 188 def. – 2003/0064 COD – CESE 1163/2003
- **Contactpersoon:** *de heer Del Fiore*
(Tel.: 00 32 2 546 97 94 – e-mail: raffaele.delfiore@esc.eu.int)

• **Wijziging/MEDIA Plus**

- **Rapporteur:** BRAGHIN (Werkgevers - IT)
- **Ref.:** COM(2003) 191 def. – 2003/0067 COD – CESE 1163/2003
- **Contactpersoon:** *de heer Del Fiore*
(Tel.: 00 32 2 546 97 94 – e-mail: raffaele.delfiore@esc.eu.int)

13. Landbouw

- ***Vetgehalte/melk (Finland en Zweden)***

- **Rapporteur:** NILSSON (Diverse werkzaamheden - SE)
- **Ref.:** COM(2003) 372 def. – 2003/0144 CNS – CESE 1177/2003
- **Contactpersoon:** mevrouw Di Nicolantonio
(Tel.: 00 32 2 546 94 54 – e-mail: leonora.dinicolantonio@esc.eu.int)

14. Milieu

- ***LIFE (Wijziging)***

- **Rapporteur:** CHIRIACO (Werknemers - IT)
- **Ref.:** COM(2003) 402 def. – CESE 1176/2003
- **Contactpersoon:** mevrouw Di Nicolantonio
(Tel.: 00 32 2 546 94 54 – e-mail: leonora.dinicolantonio@esc.eu.int)

15. Codificatie en vereenvoudiging van de reglementering

- ***Comité voor monetaire, financiële en betalingsbalansstatistiek***

- **Rapporteur:** FLORIO (Werknemers - IT)
- **Ref.:** COM(2003) 298 def. – 2003/0103 (CNS) – CESE 1176/2003
- **Kernpunten:**

Het Comité keurt het voorstel van de Commissie goed.
- **Contactpersoon:** de heer Pietrasanta
(Tel.: 00 32 2 546 93 13 – e-mail: roberto.pietrasanta@esc.eu.int)

- ***Cohesiefonds (codificatie)***

- **Rapporteur:** SILVA (Diverse werkzaamheden - PT)
- **Ref.:** COM(2003) 352 def. – 2003/0129 (AVC) – CESE 1168/2003

– **Kernpunten:**

Het Comité keurt het voorstel van de Commissie goed.

- **Contactpersoon:** *de heer Pietrasanta*
(Tel.: 00 32 2 546 93 13 – e-mail: roberto.pietrasanta@esc.eu.int)

• **Bescherming consumentenbelangen**

- **Rapporteur:** BURANI (Werkgevers - IT)

– **Ref.:** COM(2003) 241 def. – 2003/0099 COD – CESE 1162/2003

- **Contactpersoon:** *de heer Pereira dos Santos*
(Tel.: 00 32 2 546 92 45 – e-mail: joao.pereiradossantos@esc.eu.int)

• **Elektrisch materiaal**

- **Rapporteur:** GREEN (Werkgevers - DK)

– **Ref.:** COM(2003) 252 def. – 2003/0094 COD – CESE 1161/2003

- **Contactpersoon:** *de heer Andersen*
(Tel.: 00 32 2 546 92 58 – e-mail: jakob.andersen@esc.eu.int)
-